

DZIENNIK BERLIŃSKI

wychodzi codziennie

(prócz niedziel i świąt).

Adres redakcji i administracji:
BERLIN W., Schlüterstrasse 57.
Telefon: Bismark 7546.

Pocztowe konto czekowe: Berlin NW. 7 nr. 4203

EKSPEDYCJA: Bytom G.-Sl. (Beuthen O.-S.), Kurfürstenstr. 19.

Cena abonamentu na poczekle miesiąc. 1,85 mk.
Wysyłka pod opaską w Niemczech 2,75 m. mies.
Abonament w agencjach 1,85 mk. miesięcznie.
Cena ogłoszeń w Niemczech:
— Za 1 milimetr osmioletowy 10 fenigów. —

Rok XXXIV

Wtorek 15-go lipca 1930

Nr. 161

„Anschluss“.

W rozmowie z paryskim korespondentem „N. Wiener Tagblatt“ oświadczył deputowany Paganon, referujący w Izbie m. in. także sprawy austriackie, że parlament francuski jest dla republiki austriackiej życzliwie usposobiony. Francja cenil bardzo misję Austrii, która powinna kroczyć po tych samych liniach wytycznych, co Szwajcaria, starając się przedewszystkiem o podniesienie swego gospodarstwa, związanego ściśle z rynkami innych państw środkowo-europejskich. Losy Austrii, jako kraju tranzytowego nie mogą być obojętne dla reszty Europy, która pragnie widzieć w młodej republice państwo, do życia zdolne i we wszystkich kierunkach skonsolidowane.

Jedno atoli ważne zastrzeżenie poczynić musi Francja: „Anschluss“ polityczny Austrii do Niemiec nie uzyska nigdy aprobaty rządu francuskiego, upatrującego w takim akcie zupełne zniweczenie roli politycznej i gospodarczej republiki austriackiej w stosunku do innych państw europejskich.

Deputowany Paganon zauważył zresztą słusznie, że Anschluss celny i administracyjny istnieje i tak już od pewnego czasu. Nie może on jednak i nie powinien tworzyć podstaw do przyłączenia się politycznego, a zarazem faktycznego, któreby unicestwiło tem samem program pacyfikacji Europy, stając się zarzewiem nowych niepokojów.

Przytoczona powyżej opinia deputowanego francuskiego stwarza więc sytuację zupełnie jasną i wyraźną, aczkolwiek trudno jest przypuszczać, ażeby kwestja „anschlussowa“ była, narażenie przynajmniej, w republice austriackiej aktualna. Obserwator obiektywny mógłby już po niedługim czasie stwierdzić, że poważne różnice zdań i poglądów pomiędzy Niemcami i Austriakami w tej sprawie są o wiele większe, aniżeli wszystkie sprzeciwy i protesty państw europejskich. Wiednieńczycy zdają sobie jasno sprawę z roli, jakąby po dokonaniu Anschlussie odgrywał, lub raczej jakiejby nie odgrywał Wiedeń, spadając do rzędu miast prowincjonalnych, rządzonych przez centralę berlińską na sposób prozaicznie pruski. Zbyt wielka przepaść oddziela i oddzielać będzie dwa te społeczeństwa, złączone wprawdzie wspólnym językiem i tradycjami narodowymi, niezbliżone jednak wcale pod względem poglądów kulturalnych i życiowych, odgrywających niemałą rolę we współżyciu nawet bratnich narodów.

Wszystkie alarmy anschlussowe, pojawiające się systematycznie co pewien okres czasu mają swe źródło w ogólnych objawach niepokoju, związanego ściśle z zapowiedziami nowych ugrupowań politycznych w Europie, na podstawie krążących pogłosek o rzekomych planach legitymistycznych na Węgrzech, o zamierzeniach Małej Ententy i t. p.

M. L.

Przesilenie w Niemczech.

Berlin. Komisja podatkowa parlamentu odrzuciła 15 głosami przeciwko 13 przedłożeniu podatkowe rządu, a to projekt ustawy, podwyższający podatek dochodowy o 5% dla dochodów powyżej 8.000 marek, oraz projekt ustawy o podatku bezżennym.

Przeciwko przedłożeniu głosowali przedstawiciele niemiecko - narodowych, socjal-demokratów i komunistów.

Wobec takiego wyniku głosowania minister finansów Dietrich, który w dyskusji zabierał kilkakrotnie głos, oświadczył, iż rząd Rzeszy rezygnuje z drugiego czytania przedłożenia w komisji. Przedłożenie przejdzie obecnie pod obrady plenum parlamentu.

Pogrzeb ofiar strasznej katastrofy w kopalni węgla.

Wrocław. W niedzielę przed południem odbył się na cmentarzu w Neurode pogrzeb ofiar katastrofy górniczej w szybie „Kurt“. Obchód żałobny przemienił się w olbrzymia manifestację dla ofiar, w której udział wzięło około 20.000 mieszkańców z okolicznych osad górniczych. Obecni byli również przedstawiciele rządu Rzeszy, Prus, delegaci władz krajowych itd.

Po odprawieniu nabożeństwa zwłoki wyprowadzone zostały na miejsce wiecznego spoczynku. W czasie pogrzebu rozgrywały się na cmentarzu wstrząsające sceny. Około 50 omdlałych musiało wynieść pogotowie z cmentarza.

Trumny ze zwłokami górników, pochodzących z innych gmin, odtransportowano w omnibusach do tych gmin. W osadzie górniczej Hausdorf tylko nieliczni mieszkańcy nie przywdziali żałoby.

W związku z katastrofą górniczą w Nowej Rudzie pod Wrocławiem Wyszły Urząd Górniczy w Katowicach

Dziesięciolecie plebiscytu na Warmji.

Warszawa. Z okazji 10-letniej rocznicy plebiscytu na Warmji i Mazurach staraniem ZOKZ. odbył się na terenie całej Polski szereg obchodów i manifestacji.

W Warszawie odbyło się zgromadzenie publiczne, na którym uchwalono jednomyślnie rezolucję, stwierdzającą, że plebiscyt na Warmji i Mazurach dokonywany był w warunkach, uniemożliwiających miejscowej ludności swobodne wyrażenie woli, i że wyniki jego nie mogą stanowić podstawy, potwierdzającej prawa Niemiec do władania krajami, odwiecznie zamieszkałymi przez ludność polską.

Dalej wzywa rezolucja rząd polski do kategorycznego domagania się, by

Rząd nie traci jednak nadziei, iż na plenum większość wypowie się za przedłożeniem.

Min. Dietrich zaprosił do siebie rzeczoznawców finansowych frakcji, celem omówienia sytuacji, powstałej po głosowaniu w komisji. Minister zawiadomił, iż rząd trwa nadal przy swoim programie finansowym. O ileby na plenum parlamentu te same stronnictwa, które w komisji głosowały przeciwko rządowi, wypowiedzieć się miały w tym samym duchu, wówczas oczekiwać należy zaostreżenia się sytuacji polityczno-parlamentarnej nie tylko w Rzeszy niemieckiej, ale i w poszczególnych krajach.

wysłał na ręce dyrektora Wyższego Urzędu Górniczego we Wrocławiu telegram następującej treści: Wzruszeni do głębi tragiczną katastrofą na szybie „Kurt“ przesyłamy wyrazy najszczerzego współczucia i żalu. W tych ciężkich godzinach pamiętamy z Panem o nieszczęśliwych ofiarach. Cześć ich pamięci! W imieniu władz górniczych województwa śląskiego. Majewski, wicedyrektor

Katastrofa pod Nową Rudą przedmiotem dyskusji w Reichstagu.

Berlin. W parlamencie niemieckim przed otwarciem obrad sobotnich toczyła się dłuższa i ożywiona dyskusja na temat ostatniej katastrofy górniczej pod Neurode, poseł socjalistyczny Wondemuth domagał się kategorycznie przeprowadzenia jak najsurowszego śledztwa dla ustalenia przyczyny katastrofy. Mówca żądał zastosowania odstraszającej kary, o ileby wyszło na jaw, że katastrofa nastąpiła skutkiem niedbalstwa, lub chęci zysku przedsiębiorcy.

prawa polskiej mniejszości w Niemczech były szanowane i zachowane.

Wreszcie wzywa rezolucja społeczeństwo polskie do ofiarnej akcji na rzecz polskiej ludności na terenach pogranicznych.

Berlin. W niedzielę dzisiejszą odbył się w Olsztynie manifestacyjny obchód wiernych ojczyźnie niemieckiej wschodnich i zachodnich Prusaków, urządzony z okazji 10-lecia plebiscytu na Warmji i Mazurach. Imieniem rządu Rzeszy powitał manifestację prezes urzędu skarbowego w Królewcu Tiesler, oświadczył, że Niemcy bezustannie i z silną wolą dążą do tego, aby droga między Prusami wschodnimi a Rzeszą niemiecką przechodziła znowu przez terytorium niemieckie.

Polsko - niemiecka umowa żytnia.

Warszawa. W dniu 12 b. m. podpisana została w Warszawie umowa żytnia między Polską a Niemcami. Umowa ta jest przedłużeniem umowy, zawartej 18 lutego b. r., przyczem do tej ostatniej wprowadzono szereg zmian.

Laboratorium wyleciało w powietrze.

Berlin. Z Essen donoszą, że w laboratorium jednego z szybów nastąpiła eksplozja. Wśród niebywałego huku budynek laboratoryjny wyleciał w powietrze. Z pod gruzów wydobyto kilku laborantów wraz z posługaczką. Wszystkich w stanie groźnym przewieziono do szpitala. Jeden z laborantów zmarł.

Propaganda monarchistyczna w Gdańsku.

Gdańsk. „Danziger Volksstimme“ występuje przeciwko skandalowi flagowemu w Gdańsku. Dziennik krytykuje mianowicie, że przy rozmaitych oficjalnych i nieoficjalnych uroczystościach gdańskich wywieszono są zamiast sztandarów gdańskich, sztandary byłego cesarstwa niemieckiego. Na dowód przytacza dziennik uroczystość z okazji przyjazdu krążownika niemieckiego „Köln“ do Gdańska, przyczem w Sopotach na placu zarządu kąpieliska wywieszono sztandar byłego cesarstwa niemieckiego. Tak samo z okazji składania przez marynarzy angielskich wieńca na grobie poległych żołnierzy wywieszono dawne sztandary cesarsko - niemieckie, przedstawiające, jak podkreśla „Danz. Volksstimme“, ideę rewanzu. Fakty te dziennik nazywa prowokacjami, które mogą być w swoich skutkach fatalne dla Gdańska.

Litwa o Paneuropie.

Paryż. Odpowiedź litewska na memorandum Brianda w sprawie Paneuropie stwierdza, że Litwa jest jednomyślna z naczelnymi ideami wzmiankowanego memorandum, oraz deklaruje wolę współdziałania w tem dziele.

Dalej odpowiedź zaznacza, że Federacja Europejska nie będzie mogła rozwijać się dopóty, dopóki trwać będą cji antagonizmy, mające swe źródło w aktach, wymagających naprawy, a dotychczas nienaprawionych. Przyszła federacja europejska — zdaniem rządu litewskiego — winna mieścić się w ramach Ligi Narodów.

Wreszcie nota opowiada się na zwolaniem konferencji w sprawie Paneuropie oraz przeciwko tworzeniu stałego sekretariatu.

Zamknięcie kongresu komunistycznego.

Moskwa. XVI. kongres partii komunistycznej został zamknięty po dokonaniu wyboru nowego komitetu centralnego, złożonego z 71 członków i 67 zastępców. Wśród wybranych członków komitetu znajdują się Stalin, Kaganowicz, Mołotow, Kalinin, Woroszyłow, Rudzutak, Kuibyszew, Nikołajew oraz Rykow, Troskij i Bucharin.